

A person is shown from the chest up, holding a Nikon camera with a large lens. The person's face is partially obscured by the camera. A white line-art graphic of a dove with its wings spread is overlaid on the camera lens. The word "KARAKUŞ" is written in white, serif, all-caps font across the middle of the lens. The background is plain white.

KARAKUŞ

**ENSTAN
TANE**

KARAKUS

KABAKUŞ

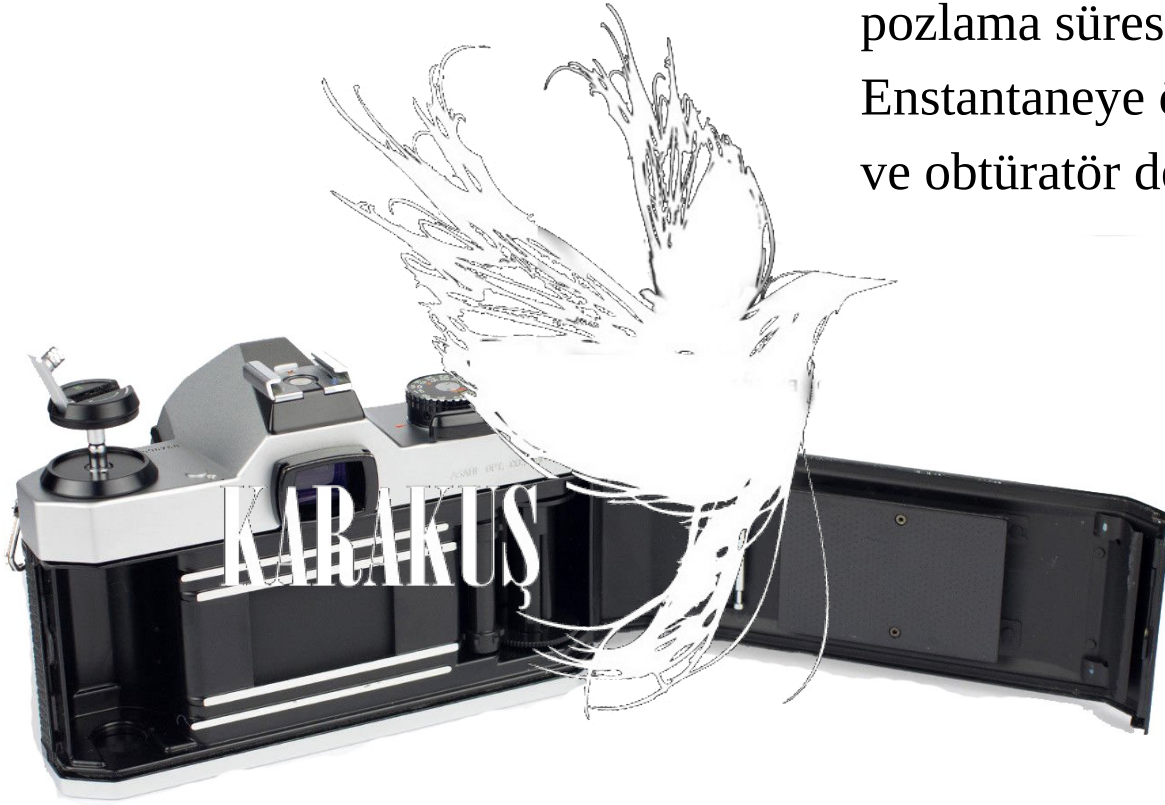

KARAKUS

Enstantane Fransızca *instantane* kelimesinden dilimize girmiştir; bir anlık, ansızın anlamında kullanılır. Fotoğrafçılığa bir anlık görünüş veya görüntü olarak çeviririz.

Basit anlamda enstantane,
sensörün veya filmin
ışık alma süresidir.
Enstantane hızına,
pozlama süresi de denilmektedir.
Enstantaneye örtücü, perde hızı
ve obtüratör de denilmektedir.

KARAKUŞ

FAST SHUTTER SPEED

1/120

SLOW SHUTTER SPEED

4/1

KARAKUŞ

Enstantane hızı saniye bazında ölçülür. Örneğin; 1/8000, 1/500, 1/8 veya 1 saniye değerlerinde olabilir. Burada 1/8000 saniyenin sekiz binde biridir. Genel bir örnek vardır; insanın göz kırpma hızı 1/20'dir. Yani bir saniyenin yirmide biri. Bu arada insanın göz kırpma hızını düşünürsek 1/8000 gibi bir hızın ne derece hızlı olabileceğini düşünün.

<https://dinamikaralik.com/>

Enstantane hızını gösteren sayı küçüldükçe kameranın ışık alma oranı da düşer.

Ne demektir bu?

Kameranız 1/2000

enstantane değerinde

1/20 enstantane değerine göre

daha az ışık alır.

1/2000 değerinde

0,0005 saniye ışık alırken;

1/20 değerinde

0,05 saniye ışık alacaktır

sensör veya fotoğraf filmi.

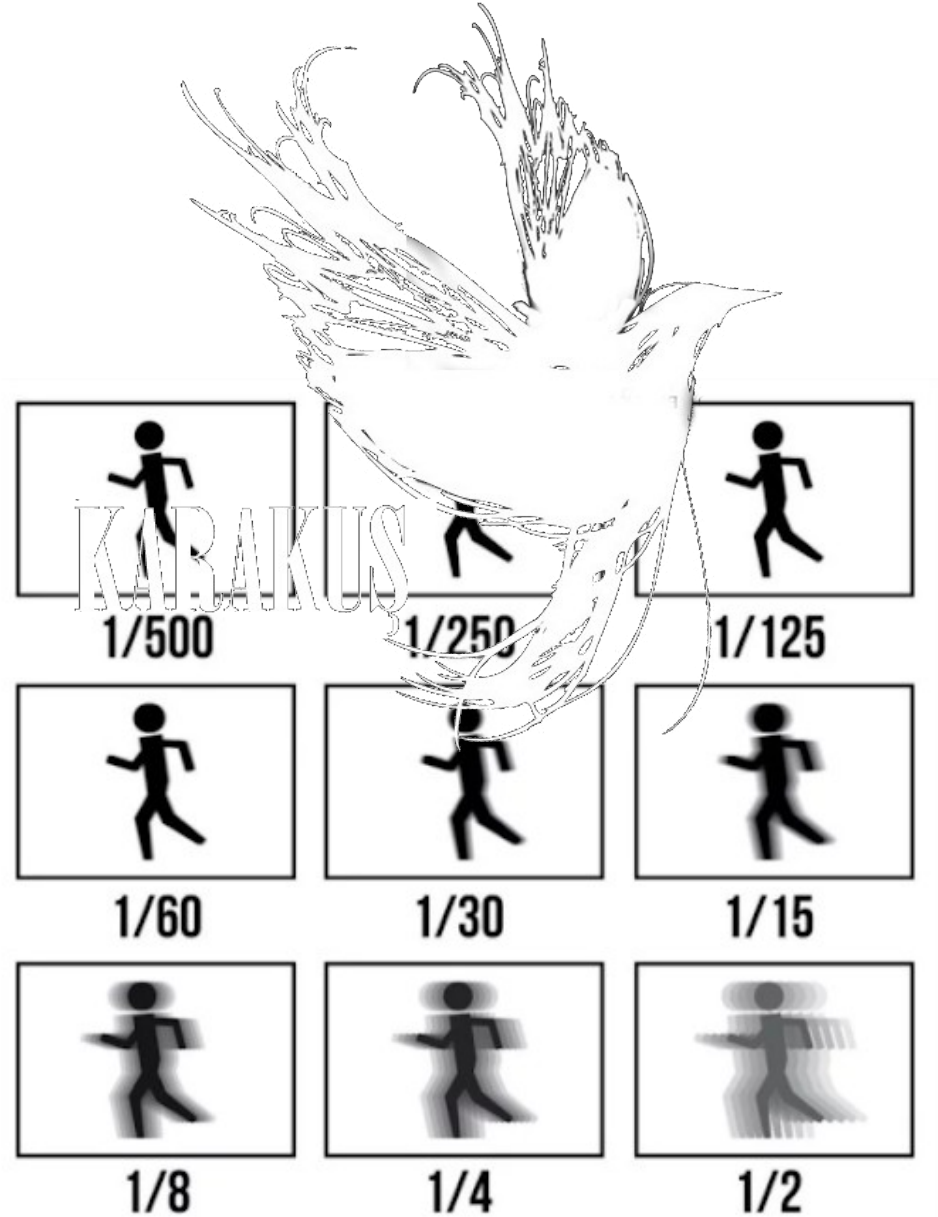
KARAKUŞ

Eğer hareket halindeyseniz veya hareket halindeki bir şeyin fotoğrafını çekecekseniz yüksek enstantane hızında çekmelisiniz.

Düşük ışıklı bir ortamda ise düşük enstantane hızında çekim yapmanız gerekebilir.

<https://dinamikaralik.com/>,

KARAKUŞ

Günümüzde birçok kamerada gövde üzerinde ve lens üzerinde görüntü sabitleyici sistemler var. Bu elimizin titremesini veya hareket halindeyken oluşan sarsıntıları absorbe etmek için oldukça yeterli olabiliyor fakat fazla sarsıntılı bir durumda; örneğin arazide hareketli bir araç üzerinde fotoğraf çekerken yüksek enstantane hızıyla çekim yapmalısınız ki sarsıntı anından sadece çok kısa bir anda sensöre veya filme ışığı düşürüp fotoğraf çekimini tamamlasın.

KARAKUŞ

<https://dinamikaralik.com/>

1. Enstantane

Enstantane yani perde hızının **hareketi** kontrol ettiğini söylemiştik. Yanda bir duş başlığından çıkarak hızla hareket eden su damlacıklarını görmekteyiz.

İlk fotoğrafta **1 saniyelik** bir perde hızı kullanılmış. Deklanşöre basıldığı anda duş başlığından çıkarak hareketini sürdüren bir su damlası **1 saniye süre** boyunca yol katederek 1 saniyenin sonunda kapanan perde ile birlikte sensörde **ışık ile iz bırakma** işini tamamlıyor. Sonuç olarak binlerce tane aynı 1 saniye içerisinde farklı noktalardan başlayarak aynı işi tamamlayarak sensör üzerinde sürekli izler oluşturuyorlar ve ortaya bu fotoğraf çıkıyor. Fotoğraftaki netsizlik harekete devam eden cisim algısını oluşturuyor.

İkinci fotoğrafta perde hızı arttırılarak **1/250 sn** lik bir değer kullanılmış. Perde daha kısa süre ile açık kaldığından damlalar ilk konumlarından çok uzağa gidememişler ve sensörde kısa kısa izler bırakarak hafif bulanık damla görüntüleri oluşturmuşlar. Fotoğraf hareketi **dondurma ile devam etme algısı** arasından kalmış

Üçüncü fotoğrafta enstantane daha da arttırılarak **1/1000 sn** değerine getirilmiş. Perde hızı çok yüksek olduğu için perdenin açılması ile kapanması arasında geçen kısa zamanda damlacıklar pek bir yol katedememişler. Neredeyse ilk konumlarından kalarak sensörde sabit bir damla şeklinde bir iz bırakmışlar. Fotoğrafta **hareketi dondurma** algısı söz konusu.

Bu noktada fotoğrafın gözümüz ile gördüğümüz sahneleri gördüğümüzden çok daha farklı olarak insanlara aktarmamıza imkan veren bir **sanat** olduğunu söylemekte fayda var. Gözümüzün fotoğraf makinelerine benzer olarak tanımladığımız yapısı **sabit yada az değişken** değerlere sahiptir. Ancak fotoğraf makinelerinde birçok değeri değiştirebilme imkanına sahip oluşumuz gördüğümüz sahneleri gördüğümüzden çok farklı olarak fotoğraflamamıza imkan tanır.

Perde Hızı – Hareket İlişkisi

Perde hızı yani **enstantane** sensörümüzün ışığa maruz kaldığı **süreyi** kontrol ederek pozlamamızı doğru yapmamızı sağlarken aynı zamanda fotoğraf içerisinde yer alan nesnelerin hareketlerini de kontrol etmemizi sağlar.

Belirlediğimiz birbirinden farklı enstantane değerleri hareket eden cisimlerin fotoğraf içerisindeki görünümleri doğrudan etkiler ve nasıl görüneceklerini tayin eder.

Aşağıdaki rüzgar gülünü ele alırsak; perdenin **1 saniye** gibi uzun bir süre açık kalması rüzgar gülünün hareketli kısımlarının bu süre içerisinde sensörün farklı farklı bölgelerine ışık göndermesi nedeniyle fotoğrafta silik çıkmalarına neden olur. Sabit kalan kısımlar ise hep aynı noktaya ışık yolladıkları için keskin çıkar. Ancak **1/160 sn** gibi yüksek bir perde hızında rüzgar gülünün hareketli kısımları hızlıca açılıp kapanan perdenin içindeki sensörün kısa bir süre için ışık gönderme fırsatı bulabildiklerinden **keskin** çıkacaktır.

Perde Hızı (Enstantane) – Hareket Kontrolü

Kalabalık bir ortamda **düşük perde hızı** kullanıldığında sabit cisimler sensörde sabit bir iz bırakırken hareket halindeki cisimler perdenin açık kalma süresi boyunca sensörün farklı noktalarında iz bıraktıklarından netliklerini kaybederek hayalet görüntüler oluşturular.

KAYNAKÇA

- ★ <https://dinamikaralik.com/>
- ★ Kamburođlu, Özer. (2010). 100 Soruda Dijital Fotoğrafçılık. Say Yayınları.
- ★ <https://www.slideshare.net/emrekon>

